

Kondor Katalin: Kísért a történelem

2025 augusztus 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Bennünket, magyarokat bizony kísért.

Már csak azért is, mert különös sorsunk okán sokszor találkozunk olyan tényekkel, melyekről nem sok ismeretünk van, másrészt meg átélhetjük azt a különös „élményt”, amikor szembe jön velünk a történelem. Így jártam én is

nemrég, amikor a nem létező véletlen folytán kezembe került egy írás, amely a bukovinai székelyekről szólt. Nem titkolom, hogy alaposan nem ismerem a történelmüket, mint ahogy sok magyar népcsoport történelmét sem, de azt azért megjegyezném, hogy a magyar történelem tanítása mind a mai napig igencsak sok esetben „hézagos”. Hadd ne soroljam a „hézagokat” mindenesetre az eltitkolás, elhallgatás, a tények semmibe vétele, avagy meghamisítása cáfolhatatlan, a miértekre meg nem egy ilyen rövidke cikk szolgáltathatja a választ. Magam nem titkolom, hogy a bukovinai székelyekről ugyan hallottam sokszor, ám csak annyit, hogy léteznek. Azt meg a térképen kellett megkeresnem, hogy Bukovina hol is van egyáltalán. Nos, a mai Románia és Ukrajna között van felosztva a hajdani terület. De hogy valójában kik is ők, a bukovinai székelyek, arról – szégyen, nem szégyen – én bizony semmit sem tudtam. Bukovina, mint földrajzi hely sem volt számomra annyira ismert, hogy hallottam volna a bukovinai székelyek történetéről. S talán ez nem az én bűnöm – s nem az én korosztályom bűne – inkább a történelem tanítása. Csakhogy jött megint a nem létező véletlen, és kezembe került kedves ismerősöm és hajdani riportalanyom, Kóka Rozália eladóművész, mesemondó egyik írása, amelyben a gyermekkorára emlékezik, amikor is 1944-ben, másfél éves korában, csaknem pontosan 80 éve el kellett menekülniük Bácskából, s onnantól kezdve egy regény lett az életük. Bácskából Tolnába, ahol a hadikfalvai székelyek közé és a szintén kitelepített németek közelébe kerültek. Az élet történetét megismerve jöttem rá, hogy bennünket elfelejtettek a történelemtől igaz módon tanítani. Mindmáig. Ha csak a Kóka család „vándorlását” összegzem: Rozália Bácskában született, onnan Tolnába, egy Felsőnána nevű faluba költöztek, ahol hadikfalvi székelyek laktak szép számmal, de német családok is letelepedtek ott, valamint felvidéki magyarok. Ahogy Rozália emlékezett, idézem: „Négy-ötezer embert szórtak szét itt Magyarországon, nem tudom, hány faluba, tehát egy-egy falu népét kicsi csoportokra széthullajtották, azonban a közösségi összetartozás érzése nagyon erős volt. Nagy bizalommal mentem iskolába. Az első napokban azonban kiderült, hogy minket gyűlölnék a pedagógusok. Először azt hittem, csak minket, székelyeket. Később aztán rájöttem, nem csak engem vernek meg mindennap, hanem a többi gyereket is. ...Mire nyolcadikos lettem, torkig voltam a székely létemmel, és nagyon tudatosan próbáltam a székely beszédet levetkőzni. Elhatároztam, hogy tanító leszek, s nem leszek székely. Csakhogy a szekszárdi középiskolában az első héten alapítottak egy táncsoprotot, és a táncsoprot vezetője Andrásfalvy Bertalan lett. Akkor még nem is tudtam, hogy ez milyen nagy ajándék. Egyszer egy székely népdal kapcsán azt mondta, hogy Kodály Zoltán szerint a bukovinai székelyek népdaljai a magyar népzene legszebb gyöngyszemei. Elmondhatatlan, milyen hatással volt számomra ennek a mondatnak. Lélekben kiegyenesedtem és elcsodálkoztam, hogy úristen, hát van valami jó, ami a székelyekhez tartozik!”

Nos, Kóka Rozália meséit, no meg történelmi tapasztalatait napestig hallgathatnánk, olvashatnánk, ha lenne hol. 21 esztendővel ezelőtt, 2004-ben Filippinyi Éva szeretett kolléganőm, aki sajnos már kilenc éve nincs köztünk, egy riportban megkérdezte Rozáliát, hogy mivel rengeteg történelmi tapasztalata van, mit szól a globalizáció „áldásaihoz”, magyarul ahhoz, hogy ez a „jelenség” elszűrkíti a nyelvet, no meg a népek karakterét. A válasz így hangzott: „Nem vagyok harcos egyéniség, tehát nem úgy indulok el mesélni, hogy most a globalizáció ellen küzdök. Biztos, hogy egy csomó dolog be fog következni, de senki sem akadályoz meg abban senkit, hogy mesét hallgasson, a gyerekének népdalokat énekeljen, hogy a gyereket táncházba vigye. Minden embernek egyenként felelőssége, hogy az életében mennyit fog rombolni a globalizáció.”

Okos és megfontolandó szavak. Azt azért még hozzáteszem, hogy történelmünket azért a jelenleginél alaposabban kellene elénk tárni. Iskolásoknak, és hajdani iskolások számára egyaránt. 1941-ben írták alá román s magyar részről a székelyek Bukovinából Bácskába telepítéséről szóló megállapodást. Nem árt tudni, hogy kitelepítésük nem egyszeri „esemény” volt, hanem több hullámban kellett túlélniük a kényszerű változásokat. Lassan 85 esztendeje mindennek. Erre próbáltam emlékezni e rövid cikkel, meg az egész, roppant fordulatos és tragédiákkal teli magyar történelemre.

Kondor Katalin - www.magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
